ԲՄԿ ՊՈՒՀ ՌՈՒՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ (ՍԼԱՎՈՆԱԿԱՆ) ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատում եմ՝

Իրավունքի և քաղաքականության Ինստիտուտի տնօրեն
Մ.Ա. Քալաշյան

"12" հոկտեմբերի 2022 թ.

Ինստիտուտ՝ Իրավունքի և քաղաքականության
Ամբիոն՝ Քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքի

Հեղինակ՝ Պետրոսյան Հ. Ռ.

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ Դեպքի վայրի նյութական իրադրության քրեագիտական հետազոտությունը

Մագիստրոսական ծրագիր՝ 042802.03.7 Կրիմինալիստիկա

Դասիչ մասնագիտություն՝ 042802.00.7 Իրավական ուսումնասիրություններ

ԵՐԵՎԱՆ

1. Ներածություն.

Հանցագործությունների բացահայտման գործում իր ուրույն տեղն ունի դեպքի վայրի պատշաճ հետազոտման գործընթացը: Ինչ խոսք, այն ելակետային տվյալները, որոնք ստացվում են դեպքի վայրի զննության արդյունքում, կարող են ունենալ հանցագործությունների պատշաճ քննության, բացահայտման, ինչպես նաև դրանց կանխարգելման համար հիմնաքարային նշանակություն: Դեպքի վայրում առկա նյութական իրավիճակները իսկայական հնարավորություն են տալիս վերականգնել ամբողջական դեպքը, դրա առանձին էլեմենտները, ստանալ տեղեկություններ այն կատարողի կամ կատարողների, իրադրության և իրավիճակների վերաբերյալ:

Այս ամենը հաշվի առնելով, անհրաժեշտություն է առաջանում ունենալ համապատասխան քրեագիտական գիտելիքներ, տիրապետել այն բոլոր հնարավոր մեթոդներին և միջոցներին, որոնք մեծապես կնպաստեն առանձին հանցատեսակներով իրականացնելու դեպքի վայրի նյութական իրավիճակների քրեագիտական պատշաճ հետազոտությանը:

Այսինքն՝ հիշյալ դասընթացը մի կողմից իր մեջ ներառում է հանցագործությունների բացահայտման նպատակով դեպքի վայրի հետազոտման քրեագիտական մեթոդների ու միջոցների ուսումնասիրումը, իսկ մյուս կողմից՝ գործնականում դրանց կիրառության հմտությունները:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հիմնարար մակարդակով ծանոթացնել դեպքի վայրում առկա նյութական իրավիճակների քրեագիտական հետազոտության առանձնահատկություններին, այդ թվում՝ հանցագործության հետքերի, իրեղեն ապացույցների հայտնաբերման և դրանց հետ աշխատելու ընթացքում կիրառվող քրեագիտական հնարքներին:

Կրթական դասընթացի հիմնական խնդիրն է քրեագիտական միջոցների կիրառման տեսանկյունից ուսանողներին ծանոթացնել առանձին հանցատեսակներով դեպքի վայրում հայտնբերվող նյութական աշխարհում առկա հնարավոր իրավիճակներին, ինչպես նաև գործի լիարժեք քննության տեսանկյունից իրականացման ենթակա անհաժեշտ քրեադատավարական գործընթացներին:

2.1.Կրթական վերջնարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողները **պետք է.**

Իմանան՝

- ինչպիսի քրեագիտական հետազոտման մեթոդներ գոյություն ունեն դեպքի վայրում հայտնաբերված նյութական հետքերի և իրավիճակների ուսումնասիրման համար;
- ինչպիսի քրեագիտական միջոցներ կան դեպքի վայրում արձանագրված նյութական իրավիճակների հետազոտման նպատակով;
- առանձին հանցատեսակներով դեպքի վայրի զննության առանձնահատկությունների, հանցագործության բացահայտման, իրադրության

վերականգնման համար նշանակություն ունեցող հետքերի, իրերի և առարկաների հետագա օգտագործման համար անհրաժեշտ իրավակարգավորումները:

Կարողանան՝

- օգտվել ոլորտը կանոնակարգող իրավական ակտերից, անել համապատասխան եզրահանգումներ, գործնականում հստակ ղեկավարվել անհրաժեշտ իրավակարգավորումներով;
- ընդունել համապատասխան որոշումներ՝ ելնելով քրեադատավարական իրավիճակներից և օրենսդրության պահանջից;
- օբյեկտիվ իրականության հետ համահունչ՝ ճշգրիտ կերպով կազմել համապատասխան քրեադատավարական փաստաթղթեր, պլանավորել աշխատանքը դեպքի վայրում և մինչ այդտեղ մեկնելը;
- աշխատանքային գործունեության ընթացքում և գործի լավագույն շահի ապահովմանը զուգահեռ հաշվետու լինել քրեադատավարական ընթացակարգերում մասնակիցների իրավունքների և օրինական շահերի ապահովման հարցում;
- առավելապես իրացնել ստացված իրավաբանական և քրեադատավարական նշանակություն ունեցող տեղեկությունները, ստուգել, վերլուծել, ինչպես նաև օգտագործել դրանք հանցագործությունների կանխարգելման և բացահայտման նպատակով;
- ապահովել դեպքի վայրում կիրառվող տենիկական միջոցների և քրեագիտական մեթոդների բարձր արդյունավետությունը:

Ունակ լինեն՝

- տարբերակելու կատարված հանցագործության տեսակը, դրանով պայմանավորված ընտրելու գործի քննության համար համապատասխան մարտավարություն;
- անհրաժեշտ քննչական և դատավարական գործողությունների կատարման պահանջով պայմանավորված, իրականացնելու դեպքի վայրում արձանագրված իրավիճակին համարժեք միջոցառումներ;
- կիրառելու քրեագիտական տեխնիկայի և մեթոդների առավել նորարարական հնարավորությունները;
- ապահովելու անհրաժեշտ փորձաքննությունների կատարման համար, ինչպես նաև համապատասխան գերատեսչությունների և ծառայությունների միջև գործի շահերից ելնելով փոխհամագործակցված աշխատանք:

2.2. Դասընթացի աշխատատրության բաշխումն ըստ ուսումնական աշխատանքի տեսակների (ակադեմիական ժամերով)

Ուսումնական աշխատանքների տեսակները	Ամբողջ ը, ակ. ժամ.	Բաշխում ըստ կիսամյակների					
		1 Կի ս.	2 Կի ս.	3 Կի ս.	4 կիս.	5 Կիս.	6 Կի ս.
1	2	3	4	5	6	7	8
1.Ըստ կիսամյակի ընդհանուր դասընթացի ուսուցման ծանրաբեռնվածությունը	**144**	**144**					
1.1. Լսարանային պարապմունքներ:	**36**	**36**					
1.1.1.Դասախոսություններ	**18**	**18**					
1.1.2.Լաբորատոր աշխատանքներ	**18**	**18**					
1.2. Ինքնուրույն աշխատանք	**108**	**108**					
Ամփոփիչ ստուգում (քննություն, ստուգարք)	**քննությ ուն**	**քնն ութ յու ն**					

2.3.Դասընթացի թեմատիկ պլան

Դասընթացի բաժինները և թեմաները	Ընդհան ուր (ակ. ժամ)	Դասախո սություններ (ակ. ժամ)	Լաբոր. (ակ. ժամ)	Պարապմ-ունքների այլ տեսակներ (ակ. ժամ)
Բաժին 1. Դեպքի վայրի նյութական իրավիճակի քրեագիտական հետազոտության իրավական և տեսական հիմունքները				
Թեմա 1.1. Դեպքի վայրի նյութական իրավիճակի քրեագիտական հետազոտության իրավական հիմունքները և առանձնահատկությունները	**24**	**2**	**2**	**20**
Թեմա 1.2. Դեպքի վայրի նյութական իրավիճակի քրեագիտական հետազոտության տեսական հիմունքները և առանձնահատկություններր	**28**	**4**	**4**	**20**

Բաժին 2. Դեպքի վայրի նյութական իրավիճակի քրեագիտական հետազոտության էությունն ու առանձնահատկությունները				
Թեմա 2.1. Դեպքի վայրի նյութական իրավիճակի հետազոտության քրեագիտական մեթոդները և միջոցները	**30**	**4**	**4**	**22**
Թեմա 2.2. Դեպքի վայրի նյութական իրավիճակի հետազոտության քրեագիտական մեթոդների և միջոցների կիրառության խնդիրները	**30**	**4**	**4**	**22**
Թեմա 2.3. Դեպքի վայրի նյութական իրավիճակի հետազոտության քրեագիտական մեթոդների և միջոցների զարգացման ներկայիս վիճակը	**32**	**4**	**4**	**24**
Ընդամենը	**144**	**18**	**18**	**108**

4. Տեսական բլոկ

Գրականության ցանկ (պարտադիր և լրացուցիչ)

1. *ՀՀ* օրենքը «Զենքի մասին», ընդունված է Ազգային Ժողովի կողմից 3 հուլիսի 1998 թ.
2. *ՀՀ* քրեական դատավարության օրենսգիրք, ընդունվել է Ազգային Ժողովի կողմից *1 հուլիսի 1998 թ.*
3. *ՀՀ* քրեական դատավարության օրենսգիրք, ընդունվել է Ազգային Ժողովի կողմից 30.06.2021 *թ.*
4. Օհանյան Լ. Կրիմինալիստիկան Հայաստանի Հանրապետությունում. Երևան, Երևանի համալսարանի հրատ. 2007, 408 էջ
5. Օհանյան Լ. Կրիմինալիստիկական վարժությունների և խնդիրների ժողովածու. ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ, Երևան 2007
6. Ալեքսանյան Մ. Փորձաքննությունը քրեական դատավարությունում /Փորձաքննություն նշանակելը և կատարելը, հետազոտման համար նմուշներ ստանալը/. Երևան: Միվա-Պրեսս, 2009.1000 էջ:

7. Ենգիբարյան Վ. Առանձին քննչական գործողությունների կատարման տակտիկա: Կրիմինալիստիկական տակտիկա | Գիտագործնական ձեռնարկ Երևան, Թասկ ՍՊԸ, 2018, 732 էջ
8. Ենգիբարյան Վ. Գ. Հանցագործությունների քննության մեթոդիկա: Կրիմինալիստիկական մեթոդիկա: | Դասագիրք բուհերի իրավաբանական ֆակուլտետների ուսանողների համար՝ երաշխավորված ՀՀ ԿԳՆ կողմից, Երևան, Թասկ, 2017, 608 էջ
9. Ենգիբարյան Վ. Գ. Հանցագործությունների քննության կազմակերպման քրեադատավարական և կրիմինալիստիկական հիմքերը | Մենագրություն, Երևան, Անտարես, 2016, 256 էջ
10. Չախոյան Ա. Մասնագետի հատուկ գիտելիքների և դրանց կիրառման քրեադատավարական և կրիմինալիստիկական հիմնախնդիրները | ԵՊՀ հրատ., Երևան, 200 էջ:
11. Ենգիբարյան Վ. Գ. Առանձին տեսակի հանցագործությունների քննության մեթոդկիա (Կրիմինալիստիկական մեթոդիկա) | Ձեռնարկ, Երևան, ԵՊՀ հրատարակչություն, 2009, 416 էջ
12. «Ժամանակակից գիտական տեխնոլոգիաների և մեթոդների կիրառումը փորձաքննության ոլորտում» Միջազգային գիտաժողովի նյութեր, ԵրևանԾաղկաձոր, 16-17 հունիսի 2015թ./ ՀՀ ԳԱԱ Փորձաքննությունների ազգային բյուրո, խմբ. Խորհուրդ՝ Ա.Ջավադյան և ուրիշ.- Երևան-Ծաղկաձոր, 2015, 245 էջ:
13. «Դատափորձագիտական գործունեության արդի հարցերը, դատական փորձագիտության եվ քրեագիտության ժամանակակից խնդիրները, զարգացման միտումներն ու հեռանկարները» միջազգային գիտագործնական գիտաժողովի նյութերի (թեզիսների) ժողովածու նվիրված հայաստանի հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի«փորձաքննությունների ազգային բյուրո» պոակ-ի հիմնադրման 15-ամյակին 2019թ. սեպտեմբերի 25-27, Երևան
14. Аббасова И.С., Кручинина Н.В., Шиканов В.И. Время как базисный элемент криминалистически значимой информации о событии преступления. Тактико-криминалистические и процессуальные аспекты. -Иркутск: Изд-во Иркут. ун-та, 1994. -232 с.
15. Арцишевский Г.В. Выдвижение и проверка следственных версий. -М.: Юрид. лит., 1978. -104 с.

16. Белкин Р.С. Курс криминалистики в 3 т., Т.1: Общая теория криминалистики. М.: Юристъ,1997. -408 с.
17. Белкин Р.С. Курс криминалистики в 3 т., Т.2: Частные криминалистические теории. М.: Юристъ,1997. —464 с.
18. Белкин Р.С., Сегай М.Я. Равен самому себе. Киев: Лыбидь, 1991.144 с.
19. Блауберг И.В., Садовский В.Н., Юдин Э.Г. Системный подход: предпосылки, проблемы, трудности. М.: Знание, 1969. -48 с.
20. Ю.Васильев А.Н. Следственная тактика. М.: Юрид. лит-ра, 1976.200 с.
21. И.Васильев А.Н. Криминалистика. М.: Изд-во МГУ, 1971.-564 с.
22. Васильев А.Н. Советская криминалистика. М.: Изд-во Знание, 1970, 47 с.
23. Васильев А.Н., Яблоков Н.П. Предмет, система и теоретические основы криминалистики. -М.: Изд-во Моск. ун-та, 1984. -144 с.
24. Великородный П.Г. Идентификационное исследование способа совершения преступлений в целях поиска преступника/ Отв. ред. В.Я.Колдин.- Астрахань: АГТУ, юрфак, 2001, 141 с.
25. Вещественные доказательства: информационные технологии процессуального доказывания/ Под ред. В.Я.Колдина. -М.: Норма, 2001.-768 с.
26. Викторова JI.Н. Фактор времени и его значение для раскрытия и расследования преступлений: Учеб. пособие. —М.:ВНИИ МВД СССР, 1983.-36 с.
27. Волчецкая Т.С. Ситуационный подход в практической и исследовательской криминалистической деятельности: Учебное пособие. —Калининград, 1999. —73 с.
28. Гавло В.К. Теоретические проблемы и практика применения методики расследования отдельных видов преступлений. —Томск: Изд-во Том. ун-та, 1985. -333 с.
29. Горский Д.П. Логика., М., 1963.
30. Гросс Г. Руководство для судебных следователей как система криминалистики. М.: ЛексЭст, 2002. - 1088 с.
31. Дементиенко В.В. Анализ дефиниций терминов криминалистики. -Краснодар: Кубанский гос. ун-т, 2002. -15 с.
32. Ермолович Е.Ф. Механизм и криминалистическая структура преступлений// Криминалистическая характеристика преступлений Минск: Амалфея, 2001.- 304 с.
33. Жбанков В.А. Криминалистические средства и методы раскрытия неочевидных преступлений: Учеб. пособ. -М.: Акад. МВД СССР, 1987.-81 с.
34. Жванков В.А. Человек как носитель криминалистически значимой информации. -М.: А.П.О., 1993. -36 с.
35. Каневский Л.Л. Криминалистические проблемы расследования и профилактики преступлений несовершеннолетних. - Красноярск: Изд-во Краснояр. ун-та, 1991.- 288 с.
36. Кирсанов З.И. Система общей теории криминалистики. -М., 1992.

37. Клаус Дитер Поль. Естественно-научная криминалистика (Опыт применения научно-технических средств при расследовании отдельных видов преступлений), пер. с нем. -М.: Юрид. лит., 1985. -304 с.
38. Колдин В.Я. Наука помогает раскрывать преступления.- М.: Знание, 1971, 55 с.
39. Колдин В.Я. Популярная криминалистика.- М.: Знание, 1979, 64 с.
40. Колдин В.Я. Роль науки в раскрытии преступлений.- М.: Знание, 1975,64 с.
41. Колдин В.Я. Идентификация при расследовании преступлений. -М.: Юрид. лит., 1978. -144 с.
42. Колдин В.Я. Идентификация и ее роль в установлении истины по уголовным делам.- М.: Изд-во МГУ, 1969. -147 с.
43. Колдин В.Я., Полевой Н.С. Информационные процессы иструктуры в криминалистике. М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1985, 134 с.
44. Колесниченко А.Н., Коновалова В.Е. Криминалистическая характеристика преступлений. Учеб. пособие. Харьков: Изд-во Харьковского юрид. института, 1985, 92 с
45. Корноухов В.Е. Механизм совершения преступления и общие закономерности его отражения// Курс криминалистики. Общая часть.- М.: Юристъ, 2000.- 784 с.
46. Корноухов В.Е. Комплексное судебно-экспертное исследование свойств человека.- Красноярск: Изд-во Красноярск. Ун-та, 1982.184 с.
47. Корноухов В.Е., Богданов В.М., Закатов А.А. Основы общей теории криминалистики. Красноярск: Изд-во Красноярс. ун-та, 1993, 160 с.
48. Краснобаев Ю.И. Совершенствование предварительного следствия и предмет советской криминалистики. -Волгоград: Высш. следств. Школа МВД СССР, 1979. -94 с.
49. Криминалистика социалистических стран/ Под ред. В.Я. Колдина.-М.: Юрид. лит-ра.- 1986.- 512 с.
50. Криминалистика. Учебник для вузов/ Под ред. Р.С.Белкина.-М.: Норма-ИНФРА-М, 2000.- 990 с.
51. Криминалистика / Под ред. Р.С.Белкина, Г.Г.Зуйкова.- М.: Юрид. лит., 1968.-696 с.
52. Криминалистика/ Под ред. В.А.Образцова.-М.: Норма-Юристь, 1997.- 760 с.
53. Криминалистика. Учебник для вузов/ Под ред. А.Ф.Волынского-М.: Закон и право, ЮНИТИ-ДАНА, 1999. -615 с.
54. Криминалистика. Учебник / Отв. ред. Н.П.Яблоков.-2-е изд., перераб. и доп.-М.: Юристъ 2000.- 718 с.
55. Криминалистика: Учебник/ Под ред. А.Г. Филлипова, А.Ф.Волынского-М.: Изд-во Спарк, 1998. -543 с.
56. Криминалистика/ Под ред. Н.П.Яблокова.-М.: Изд-во МГУ, 1980.
57. Криминалистика/ Под ред. Н.П.Яблокова.-М.: Изд-во МГУ, 1991.
58. Криминалистика/ Под ред. Н.П.Яблокова, В.Я.Колдина. -М.: Изд-во МГУ, 1990.-464 с.
59. Криминалистика. Учебник для вузов/ Под ред. И.Ф.Герасимова, Л.Я.Драпкина.-М.: Высшая школа, 1994.- 524 с.

60. Криминалистика. Учеб. пособие/ Под ред. Н.И.Порубова.-Мн.: Выш. шк., 1997.- 270 с.
61. Криминалистика: Краткая энциклопедия / Автор-составитель Р.С.Белкин.-М.: Большая Рос. Энциклопедия, 1993.- 111 с.
62. Криминалистический словарь/ Отв. ред. В. Бургхард. -М.: Юрид. лит., 1993.-176 с.
63. Криминология/ Под ред. Н.Ф.Кузнецовой, Г.М.Миньковского. -М.: Изд-во МГУ, 1994. -415с.
64. Кустов А.М. Теоретические основы криминалистического учения о механизме преступления.- М.: Академия МВД России, 277 с.
65. Ленинская теория отражения и современная наука. Книга первая: Отражение, познание, логика/ Глав. ред. Т.Павлов. -София: Наука и искусство, 1973. -525 с.
66. Логика: Учебник для юрид. вузов/ Под ред. Сальникова В.П., Назаренко А.Ф., Караваева Э.Ф. -СПб: Изд-во Лексикон, 2001.320 с.
67. Лубин А.Ф. Механизм преступной деятельности. Методология криминалистического исследования. Н.Новгород: НЮИ МВД России, 1997.-336 с.
68. Ожегов С.И. Словарь русского языка/ Под ред. Н.Ю.Шведовой. -20-е изд. -М.: Рус. яз., 1988. -750 с.62,Онучин А.П. Проблемы расследования дорожно-транспортных происшествий с учетом ситуационных факторов. Свердловск: Изд-во Урал. Ун-та, 1987. -91 с.
69. Плесовских Ю.Г. Предварительные криминалистические исследования на месте происшествия и использование их результатов в раскрытии и расследовании преступлений: Учеб. пособие. Хабаровск: Хабаровск. Высш. шк. МВД РФ, 1994. -79 с.
70. Романов Н.С. Теоретические и доказательственные вопросы судебной автотехнической экспертизы.- Киев: РИО МВД УССР, 1975, 154 с.
71. Романов Н.С. Основные положения судебно-экспертного анализа автотранспортного происшествия,- Киев: Харьковский НИИСЭ,1969.- 66 с.бб.Руководство для следователей/ Под. ред. Н.А.Селиванова,
72. В.А.Снеткова.-М.: ИНФРА-М, 1997.- 732 с.
73. Самыгин Л. Д. Расследование преступлений как система деятельности. -М: Изд-во МГУ, 1989. -180 с.
74. Сегай М.Я. Методология судебной идентификации.- Киев: Изд-во РИО МВД УССР, 1970.- 256 с.
75. Седова Т.А. Проблемы методологии и практики нетрадиционной криминалистической идентификации. -Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1986. -103 с.
76. Советский энциклопедический словарь.- М.: Советская энциклопедия, 1982.
77. Соколовский З.М. Экспертное исследование причинной связи по уголовным делам. Киев: Редакционно-издательский отдел МВД УССР, 1970.
78. Столяров В.И. Процесс изменения и его познание: Логико-методологические проблемы. -М.: Наука, 1966. -250 с.73 .Типовые модели и алгоритмы криминалистического исследования/ Под. ред. ВЛ.Колдина.- М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1989.- 184 с.
79. Тугаринов В.П. Философия сознания: Современные вопросы -М.: Мысль, 1971.-198 с.

80. Турчин Д. А. Теоретические основы учения о следах в криминалистике.- Владивосток: Изд-во ДВГУ, 1983.- 188 с.
81. Уголовное право. Общая часть/ Под ред. Н.Ф.Кузнецовой, Ю.М.Ткачевского, Г.Н.Борзенкова.- М.: Изд-во Моск. ун-та, 1993. -368 с.
82. Уголовное право. Учебник/ Под ред. Н.И.Ветрова, Ю.И. Ляпунова.-М.: Юриспруденция, 2001. -638 с.
83. Урсул А.Д. Отражение и информация. -М: Мысль, 1973. -231 с.
84. Центров Е. Е. Криминалистическое учение о потерпевшем: Монография. М.: Изд-во Московского университета, 1988. - 160 с.
85. Церетели Т.В. Причинная связь в уголовном праве., М.: Госюриздат, 1963. -382 с.
86. Черняк Ю.И. Системный анализ в управлении экономикой.-М.: Экономика, 1975. -189 с.
87. Шаталов А.С. Криминалистическая алгоритмизация и программирование расследования преступлений: в 3 ч. 4.1. Предпосылки, теоретические основы, система понятий. -М.: ГУ ВШЭ, 2001.-87 с.
88. Шаталов А.С. Криминалистическая алгоритмизация и программирование расследования преступлений: в 3 ч. 4.2. Ситуационный подход. Цели и задачи. Классификация. -М.: ГУ ВШЭ, 2001.-140 с.
89. Шевченко Б.И. Теоретические основы трасологической идентификации в криминалистике. -М.: Изд-во Московского ун-та, 1975.-96 с.
90. Шиканов В.И. Проверка алиби в процессе расследования уголовных дел об убийстве: Учеб. пособие. -Иркутск: Иркутск, гос. ун-т им. А.А.Жданова, 1978. -50 с.
91. Эйсман А.А. Заключение эксперта (Структура и научное обоснование). -М.: Юрид. лит., 1967. -152 с.
92. Экспертная криминалистическая идентификация. Вып.1. Теоретические основы/ Науч. ред. ВЛ.Колдин. -М.: Росс. фед. центр судебной экспертизы, 1996. -204 с.t
93. Экспертная криминалистическая идентификация. Вып.2. Специальные методы и частные методики экспертно-криминалистической идентификации/ Науч. ред. ВЛ.Колдин. -М.: Росс. фед. центр судебной экспертизы, 1996. -261 с.1. СТАТЬИ
94. Анипенко Л.Г., Кремянский В.И. Об элементарной «ячейке» («клеточке») процесса управления и самовоспроизведения/ Информация и управление. Философско-методологические аспекты.- М., 1985.
95. Арцишевский Г.В. Понятие версии расследования/ Вопросы криминалистики. Вып. 6-7. -М: Госюриздат, 1962. -с. 15-24.
96. Белкин Р.С. Методологические проблемы комплексной экспертизы// Проблемы организации и проведения комплексных исследований: Материалы Всесоюзной научно-практической конференции (Рига, 5-6 декабря 1984 г.).- М., 1985.
97. Березин В.Ф. О разграничении понятий «причина» и «условие» при экспертном исследовании причинной связи явлений/ Криминалистика и судебная экспертиза: Научно-методический сборник. Вып.24.- Киев: Вища школа, 1982.- с. 39-43.

98. Богданов А.В. Системный подход при криминалистическом исследовании преступлений// Вестник Белорус, ун-та, сер. 3, 1983.26 с.
99. Васильев А.Н. Проблемы советской криминалистики// Соц. законность, 1973, №3.
100. Великородный П.Г. К вопросу об унификациикриминалистического учета по способу совершения преступления/ Проблемы программирования, организации и информационного обеспечения предварительного следствия: Межвуз. науч. сб. — Уфа: Баш. ун-т, 1989. -с. 89-92.
101. Винберг А.И. Идентификационная, диагностическая и ситуационная криминалистические экспертизы// Сов. гос-во и право, 1978, №9. -с. 71-75.
102. Гавло В.К. О понятии криминалистического механизма преступления и его значении в расследовании криминальных событий// Алгоритмы и организация решений следственных задач.-Иркутск: Иркутск, ун-т, 1982, с.75-80.
103. Гавло В.К. К вопросу о криминалистической характеристике преступлений/ Вопросы повышения эффективности борьбы с преступностью. —Томск: Изд-во Томского ун-та, 1980. —с. 118-123.
104. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրք: (ինչպես գործողը, այնպես էլ նոր ընդունվածը):
105. ՀՀ դատարանների պրակտիկան և ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային որոշումները՝ www.datalex.am և www.arlis.am:

5. Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները:

Խմբային քննարկում. Նպատակը՝ մտքերի փոխանակում կոնկրետ առաջադրված տեսական հիմնախնդիրների վերաբերյալ:

Գնահատման չափանիշները՝ տեսական պատրաստվածություն, հղումներ հեղինակներին, սեփական կարծիքի հիմնավոր և տրամաբանական փաստարկվածություն, ակադեմիական ակտիվություն, գիտական էթիկայի պահպանման կարողություն:

Ելույթներ ըստ թեմայի. Նպատակը՝ թեմայի կամ հարցի խորացված ուսումնասիրում:

Գնահատման չափանիշները՝ պլանի առկայություն և դրան հետևելու կարողություն, տեսական և իրավական աղբյուրների օգտագործման էթիկա, հղումների ճշգրտություն, տեսակետների պատճառաբանվածություն:

Թեստավորում. Նպատակը՝ ստուգել ուսանողների գիտելիքները:

Վերջնական քննություն. Նպատակը՝ ստուգել և գնահատել ուսանողների գիտելիքները:

6. Մեթոդական բլոկ

Ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդական ապահովումը.

Ուսուցման մեթոդները դասախոսի և ուսանողների համատեղ գործունեության միջոցներ են՝ ուղղված կրթական նպատակների ձեռքբերմանը:

Ուսուցման մեթոդներն իրենց մեջ ներառում են դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդներ:

Դասավանդման մեթոդների օգնությամբ հաղորդվում են գիտելիքներ, ձևավորվում են կարողություններ և հմտություններ: Ուսումնառության մեթոդների օգնությամբ ուսանողները ձեռք են բերում անհրաժեշտ գիտելիքներ, ձևավորվում կարողություններ և հմտություններ: Գնահատման մեթոդները միտված են արժանահավատ կերպով ուսանողների կողմից կրթական վերջնարդյունքների ձեռքբերման չափմանը:

Այս մեթոդները փոխկապված են և շատ դեպքերում դասավանդման մեթոդը կարող է հանդես գալ որպես ուսումնառության մեթոդ կամ նաև գնահատման մեթոդ:

Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները պետք է.

- լավագույնս նպաստեն կրթական վերջնարդյունքների ձևակերպված գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերմանը ուսանողների կողմից;
- կիրառվեն ուսանողների գիտելիքների և ընդունակությունների տարբեր մակարդակներում;
- լինեն բազմատեսակ;
- խրախուսեն ուսանողների ակտիվությունը լսարանում, ինքնուրույնությունը, և տրամադրեն խմբային աշխատանքի հնարավորություններ, ըստ անհրաժեշտության;
- համապատասխանեն ուսուցման նպատակներին;
- ավելի արդյունավետ բացահայտեն նյութի բովանդակությունը;
- նպաստեն ուսանողների և դասախոսների արդյունավետ հաղորդակցմանը;
- համապատասխանեն նյութատեխնիկական բազայի հնարավորություններին;
- դասախոսների մասնագիտական կարողություններին և թեմային հատկացված ժամաքանակին:

Ժամանակակից դիդակտիկայում գոյություն ունեն մեթոդների տարբեր դասակարգումներ: Վերջին ժամանակներում դասավանդման կարևոր պահանջներից է ուսանողների ակտիվության ու մասնակցության ապահովումը ուսուցման գործընթացում: